

Тетяна СЕРГІЄНКО

доцент кафедри міжнародних відносин,
кандидат політичних наук, доцент

Владислава ЧОРНА

студентка ННІ права та інноваційної
освіти Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

ІМІДЖ УКРАЇНИ ЯК ВИРІШАЛЬНИЙ ЧИННИК РОЗБУДОВИ МІЖНАРОДНОЇ ПОЛІТИКИ

У світлі міжнародних відносин на статус країни впливає ряд чинників – політичних, економічних, ідеологічних, які вибудовуються між державами або групами національних держав, а також створеними світовими організаціями, у процесі діяльності та взаємодії яких складається певний світовий порядок. Імідж держави в контексті зазначеного відіграє важливу роль, адже формується на основі сукупності комплексних характеристик, що, зі свого боку, формуються на основі демографічних, політичних чи економічних чинників, що перебувають у постійному взаємозв'язку, в результаті чого й визначається той чи інший рівень соціально-економічного, політичного розвитку.

Для кожної держави нині постало завдання створити позитивний імідж, адже це запорука розвитку міжнародної політики, що в цілому відбивається на реалізації політичного курсу у сфері національних інтересів та досягненні зовнішньополітичних цілей [4, с. 46]. Суть іміджу держави полягає у створенні певної атмосфери підтримки світовою спільнотою її окремих дій на міжнародній арені. Зауважимо, що перед тим як дослідити особливості впливу певних міжнародних чинників на утвердження іміджу України та його відбитку на зовнішню політику в цілому, імідж України на міжнародній арені – складна правова категорія, тому, для його аналізу необхідно проаналізувати певні чинники, що впливають на його формування [1, с. 156].

Перш за все необхідно виокремити внутрішні чинники, що впливають на формування іміджу України. До внутрішніх чинників належать такі аспекти, як рівень добробуту населення, механізм дотримання конституційних прав та свобод громадян, рівень корупції та злочинності у суспільстві, а також соціальне самопочуття. Окрім цього, науковці, виокремлюють ряд зовнішніх чинників, що опосередковано впливають на імідж України: політичний курс України у сфері зовнішньої політики, національні інтереси та пріоритети, а також членство громадян в міжнародних організаціях.

Також важливим фактором утвердження іміджу України є висвітлення важливих подій у засобах масової інформації, які можуть надавати позитивне

забарвлення досягненням і не розповсюджувати інформацію про внутрішні проблеми [5, с. 66]. Однак, за умов розвитку ЗМІ неможливо приховати важливі дані про певні події та проблеми, що існують у суспільстві. Зовнішні чинники вважаються основними важелями, що впливають на рівень та якість політичного іміджу держави. На сьогодні політологи зауважують, що в Україні досить невизначений політичний імідж. Внаслідок невизначеного рівня іміджу Україна втрачає певні дивіденди в політичному просторі, а також у питанні національної безпеки та демократичних перетворень [6, с. 340].

Деякі науковці взагалі вважають, що в Україні наразі «розмитий» політичний імідж. Саме «розмитий» імідж України негативно впливає на інформаційне суспільство та потенціал у питаннях співпраці високорозвинених країн саме з Україною.

Репутація України після значного зниження показників 2018 року (-2,9 бала) демонструє повільне зростання (+0,6 бала). Разом із тим країна досі займає нижні позиції в рейтингу, 2019 року розмістившись на 64-му з 73-х місць. Окремо експерти відзначають розрив між оцінкою привабливого навколишнього середовища та двома іншими драйверами репутації – розвиненою економікою та ефективним управлінням. Особливо низьким є рівень останнього.

В 2016 році з метою створення позитивного іміджу України та утвердження певних політичних курсів держави було затверджено Концепцію популяризації України у світі та просування інтересів України у світовому інформаційному просторі. Зазначена Концепція стала невід'ємною частиною розробки зовнішньої політики та національної безпеки України [2].

Положення Конвенції покликані визначати ефективний механізм взаємодії держави зі світовою спільнотою з приводу актуальних подій, які відбуваються як на теренах України, так і поза її межами. Нині наявна у світовому інформаційному просторі інформація не є об'єктивною та актуальною, а тому, негативно впливає на імідж України на політичній арені. В результаті зазначеного можна дійти висновку, що іноземці, а також представники української діаспори можуть отримати відомості про певні події, що відбуваються безпосередньо в Україні в недостатньому обсязі, або ж взагалі у викривленому вигляді. Наслідком проблем у інформаційному середовищі є формування негативного іміджу України, який може позначатися на всіх сферах держави.

Також однією з прогалин, що стосується формування позитивного іміджу України на міжнародній арені, є відсутність узгодженої державної політики, яка була б орієнтована на підтримку національних інтересів України у світовій спільноті [7, с. 26]. Наголосимо на тому, що ситуація зі збройною агресією Російської Федерації проти України гостро акцентувала увагу на тому, що є необхідність розробити необхідність налагодження міжнародних зв'язків та способів взаємодії з іншими суб'єктами міжнародних відносин. Також критичним є той факт, що в Україні відсутні

ЗМІ, які б об'єктивно висвітлювали інформацію щодо України в міжнародній спільноті та транслювали б правдиву інформацію без будь-яких викривлень. В період з 2014 по 2017 рік в Україні існував телеканал UkraineToday, доступ до якого отримували через супутникове телебачення або ж мережу Інтернет, однак згодом телеканал призупинив свою діяльність. Аналізуючи напружену ситуацію між Україною та Російською Федерацією, на нашу думку, необхідно застосовувати інтернет-ресурси та інші види цифрових шляхів поширення правдивої та достовірної інформації про Україну на міжнародному рівні, необхідно поширювати правдиву інформацію серед країн СНД [1, с. 158].

Щодо зазначеного, то певні напрями розвитку взаємодії України та її популяризація на міжнародній арені сприятимуть формуванню позитивного іміджу України серед світової спільноти. Політичний курс України у сфері іміджовості має відобразитися в національному напрямі державної діяльності, оскільки саме це є невід'ємною частиною формування іміджу держави як демократичної країни, де саме людина та її життя, здоров'я, честь і гідність визнається найвищою цінністю [3].

Україна перебуває у нелегкому становищі у сфері міжнародної політики, зміна цього становища залежить від обраної концепції щодо розвитку взаємодії України з міжнародною спільнотою. Будучи вразливими до численних проблем, не маючи союзників та довгострокової стратегії щодо найбільш нагальних проблем безпеки, Україна де-факто реалізує та, швидше за все, продовжить спеціальну зовнішню політику. З метою покращення іміджу України необхідно посилити співробітництво з країнами ЄС, сприяти реалізації конституційних прав та свобод людини, сприяти розвитку міжнародної стабільності та безпеки на основі договірною характеру.

1. Іщенко М., П'єцух О. Імідж України в контексті глобальних трансформаційних процесів. *Політичний менеджмент*. 2008. №4. С. 154 – 162.

2. Концепція популяризації України у світі та просування інтересів України у світовому інформаційному просторі, схваленої Урядом від 11.10.2016 р. № 739-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/739-2016-%25D1%2580#n8>.

3. Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції популяризації України у світі та просування інтересів України у світовому інформаційному просторі: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.06.2017 № 383-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/383-2017-%D1%80>.

4. Сергієнко Т. І., Скоркіна А. О. Особливості формування позитивного іміджу політичного лідера в сучасних умовах. *Гілея: науковий вісник*. К.: «Видавництво «Гілея», 2021. Вип. 161 (№ 3-4). Ч. 3. Політичні науки. С.46-50.

5. Сергієнко Т. І., Мороховський В.О. Вплив засобів масової інформації на створення образу політичного лідера сучасності. *Гілея: науковий вісник*. К.: «Видавництво «Гілея», 2021. Вип. 162 (№ 5). Ч. 3. Політичні науки. С. 65-68.

6. Чумак О. Імідж України як один із чинників впливу на міжнародно-правові відносини. *Міжнародне право*. 2020. №3. С. 339-343.

7. Rybalchenko L., Ryzhkov E., Ohrimenco S. Modeling economic component of national security. *Philosophy, Economics and Law Review*. Volume 1 (1), 2021. С. 25-36.